

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K.
 Ženitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, pritrileno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji: celoletno naprej plačan K 300—
 polletno „ „ „ 150—
 3 mesečno „ „ „ 75—
 1 „ „ „ 25—
 Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in vrednotno frankovane.
 Rokopisov se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.
 V inozemstvu 65 par = K 2.60.
 Poština plačana v gotovini.

V zagati?

(Nekoliko odgovorov gosp. županu dr. Periču.)

Novi gospod župan piše v ponedeljkovem »Napreju«, da ni zadovoljen s programatično izjavo delegacije JDS v prvi seji občinskega sveta, glasom katere se hoče naša stranka udeležiti zgolj kot kontrola večine. Pravi, da za občinski svet sploh ne veljajo parlamentarni običaji, da on ne pozna ne »večine« in ne »manjšine« in da je na mestu v občinskem svetu le koncentracija vseh sil, kontrolo pa naj izvršujejo volilci sami. Končno je g. župan mnenja, da bi bila socialno-demokratska stranka priznala delegaciji JDS v odsekih samo enega ali dva člana, če bi jo bila smatrala za opozicijsko manjšino, dočim jej je v resnici zgolj iz kulance (I) priznala v odsekih toliko članov, kolikor odgovarja njeni moči. Tako torej pravi g. župan. Pred vsem obžalujemo, da novi čuv var občinskega reda očividno še ni utegnil prečitati tega temeljnega zakona. Sicer bi moral vedeti, da veleva paragraf 55. v 3. odstavku doslovno tako: »Člane odsekov je porazdeliti na posamezne liste strank po razmerju na njih podlagi izvoljenih občinskih svetovalec (š 47. obč. vol. reda), če to zahteva tudi le en sam občinski svetovalec.« In ker je to zahtevala cela delegacija JDS, je pač torej jasno, da je imela ta delegacija u z a k o n u pravo do porazdelitve mandatov v odsekih po proporciju in vsled tega dosledno do onega števila članov v posameznih odsekih, ki ga je dosegla. Nič več in nič manj. Želimo, da se g. županu vsaj v javni polemiki ne pripeti nikdar več tak neprijeten lapsus. — V ostalem pa njegova pastirska piščalka ne doni niti čisto, niti vabljivo. Mar je mladi g. župan res že pozabil, s kako nad vse stru-

peno izjavo je pred prvo župansko volitvijo komunist Vencajz v ime komunistične in socialno demokratske stranke (torej tudi v ime g. dr. Periča!) odklonil vsako sodelovanje z demokratsko stranko kot dozdnevno zastopnico »najkrovočnejšega kapitalizma«? In mar se g. župan ne spominja več, da ga je pomagala dvigniti na ščit tista klerikalna stranka, ki je očitala demokratski stranki pred in po volitvah naravnost sleparsko občinsko gospodarstvo ter pretila z neizpros- nim razgaljenjem teh sleparij potom stroge revizije občinskih računov?

Sedaj, ko preti voz koalicije sovraštva običati že na gladki cesti, sedaj naj ga pomaga demokratska stranka, opljuvana od desne in leve, od nog do glave, vlačiti iz blata? Ne, gospod župan, takega nečastnega samozatejevanja ne morete in ne smete zahtevati! Delegacija JDS v obč. svetu je udarila ob danih razmerah edino pravo pot. Črno, modro, rdečo koalicija je prevzela odgovornost za občinsko upravo, izključivši demokratsko stranko. Sedaj naj pokaže, da je kos prevzeti nalogi.

Bati se jej zatorej ni, dokler ne bo kršila zakona ter ogrožala javnega blaga, nikake fakijske opozicije, nikake hrupne obstrukcije. Samo stroge kontrole in stvarne kritike! Če bo gospodarila modro, jej tudi mi ne bomo odrekali zasluženega priznanja. Če bo pa prišla do prepričanja (in novi g. župan se tega kot njen eksponent očividno boji!), da ni v stanju niti približno izpolniti tega, kar je obljubovala svojim volilec in celi Ljubljani — potem naj pošteno izjava posledice ter — gre.

Kronski svet. — Zapisega kralja na ustavo.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Za danes ob 11. popoldne je napovedan kronski svet. Svetu predseduje Njeg. Veličanstvo kralj Aleksander. Kronski svet bo razpravljal o važnih diplomatičnih in političnih vprašanjih. Razpravljal bo o formalnem odgovoru vlade na noto poslaniške konference, dalje o važ-

nih mednarodnih državnih vprašanjih, zlasti glede Madžarske in Albanije.

V razpravo pride tudi vprašanje svečane zapisge Nj. Vel. kralja na ustavo. Zapisgega namerala izvršiti na najslovesnejši način. Dan zapisgega določi današnji kronski svet.

Stanje naše valute.

V pariškem dnevniku »Le Radical« je priobčil 25. oktobra J. Perchot uvodni članek o valutnem stanju držav s slabo valuto. Iz tega članka, ki tvori del vrste člankov o rešitvi francoske gospodarske krize, posnamem za nas najvažnejše:

Države z visoko valuto preživljajo gospodarsko krizo, ki se je posledno razvila v Angliji, vključ vsem poskusom, ki jih je zaporedoma podvzela ta država, da jo odvrne.

To vprašanje je treba preučiti s francoskega stališča. Pri tem je treba najprej vzeti v pretres sedanjo industrijsko organizacijo in možnosti bodočega proizvodnje v državah, katerih valuta je v Parizu globoko padla.

Podam v nastopnem listu teh evropskih držav, ki jih delim v dve skupini:

Skupina A.

Država	1.00. 0.55	1.00. 0.55
Italija, lira	1.00	0.55
Grčija, drachma	1.00	0.56
Turška, lira	22.85	7.50
Jugoslavija, dinar	1.00	0.24
Portugalska, eskudo	4.85	1.25

Skupina B.

Država	1.00. 0.18	1.00. 0.18
Finska, marka	1.00	0.18
Romunija, lei	0.99	0.12
Nemčija, marka	1.23	0.11
Poljska, marka	1.23	0.003
Madžarska, krona	1.04	0.021
Českoslovaška, krona	1.04	0.015
Avstrija, krona	1.04	0.005

Države skupine A niso imele kot producenti nobenega vpliva na postaneke krize. Sedaj pa, ko kriza že dolgo traja, pa prispevajo k njej in jo povečujejo kot producenti in kot konsumenti. Produkti, ki jih izvažajo, imajo na vseh trgih ugodnost lastne nizke valute, tako da lahko uspešno konkurirajo z enaki produkti, ki jih ponujajo države z višjo valuto.

Kar se tiče uvoza teh držav, ne nakupujejo več blaga v Franciji in Angliji, ker je vsled valute zanje predrag. Nemčija je v stanju, ker ima tako slabo valuto, jim nuditi blago po mnogo nižjih cenah.

Države te skupine menijo, da so na varnem pred bodočim razvojem krize. Izvzemši Italijo, so pred

vsem poljedelske in gozdne države in nimajo dosti industrije, torej se jih delavska brezposelnost le malo tiče.

Njih gospodarsko življenje zavisí od uvoza in izvoza, a pogoji izmenjave blaga so jim izredno ugodni. Izvažajo pred vsem živila in les. In to blago najde povsod lahko kupca, ker je povpraševanje po njem veliko in ker vsled nizke valute nizka cena olajšuje prodajo. Uvozno blago (premog, železo in jeklo, gotovi izdelki in različne drobnarije) dobivajo iz onih držav srednje Evrope, ki imajo še slabšo valuto, kakor one same (premog, železni in kovinski izdelki iz Nemčije, petroleji in žito iz Romunije, petroleji iz Galicije, sladkor iz Moravske itd.).

Vse torej kaže, da se ta skupina držav ekonomsko lepo razvija, skoraj bi rekli, da normalno, v kljub krizi. Nizko stanje njih valute pa zadene te države v finančnih na ta način, da so prisiljene, plačevati za svoje zunanje dolgeve mnogo bolj visoke vsote, kakor pa če bi imela valuta normalno vrednost.

Ta skupina držav nima takojšnje interesa na tem, da se zboljša njih valuta. Te države so indiferentne, ali pa morda naravnost zainteresirane na tem, da traja kriza okoli njih še vnaprej, prenašajo jo pasivno in od njih itak ni odvisen njen konec.

Nasprotno bodo našle v trgovskih pogodbah, ki jih sklepajo med seboj, sredstvo za medsebojno konsolidacijo. Te pogodbe bi imele uspeh, da bi se stopnja povzela valuta teh držav, se polagoma približala staremu visokemu kurzu, in na ta način bi bilo mogoče krizo udušiti.

Poboljšanje slabih valut bo šlo počasi, zelo počasi. Med temi državami je pa ena, ki ne more čakati: to je Italija. Pretresajo jo strašne agrarne krize, prisiljena je uvažati za visoko ceno živila, tkanine in razne najvažnejše stvari, in ker je močno industrijska država, ima pa vrhu tega še krizo brezposelnosti, ki je prav tako ostra, kakor v državah z visoko stoječo valuto. Italijanska industrija je na zunaj uničena s carinskimi določbami, ki

so jih postavile Anglija in druge države za varstvo svojih producentov, in z nizkimi cenami nemške konkurence.

P. V. B.

Kralj Aleksander in Slovenci.

Na potu v Beograd je v soboto popoldne dospel z orient-ekspresom Nj. Vel. kralj Aleksander v Zagreb v spremstvu min. predsednika g. Nikole Pašića. Na kolodvoru so ga pričakovali pokrajinski namestnik Juraj Demetrovič, poveljnik armije general Pečić ter policijski ravnatelj Urbani. Že prej je Nj. Vel. kralj sprejel v avdienci pokrajinskega namestnika za Slovenijo ministra g. Ivana Hribarja, ki je spremljal Nj. Vel. kralja iz Ljubljane in katerega je v vlaku pozval k sebi ter se dalje časa razgovarjal z njim. Kralj se je jako živahno zanimal za Slovenijo ter stavljal vesele osebne in stvarne vprašanje, iz česar sledi, da jako pazno zasleduje vse, kar se godi v Sloveniji in da je jako dobro poučen o vseh posameznostih.

Za tem je izrekel svoje zadovoljstvo, da so ob času Karlove stolovščine na Madžarskem nastopile vse slovenske politične stranke složno ter se izrekle solidarne v obrambi domovine.

Ko je pokrajinski namestnik g. minister Ivan Hribar izrekel upanje, da bo mogoče Nj. Vel. kralju prihodnje leto dalje časa bivati v divni Sloveniji, je izjavil, da ga bo zelo veselilo bivati dalje časa v Sloveniji, ako bodo dopuščale razmere. Nj. Vel. kralj se je jako pristržno poslovil od pokrajinskega namestnika ministra g. Ivana Hribarja ter mu naročil, naj sporoči pristržne njegove pozdrave vsemu narodu v Sloveniji.

V Zagrebu je kralj v vlaku sprejel tudi hrvaškega pokrajinskega namestnika Demetroviča in poveljnika armije generala Pečića v avdienci.

Ob tej priliki je namestnik Demetrovič izrekel svoje veselje zaradi kraljevega ozdravljenja in njegovega povratka ter mu poročal o političnem položaju in krajevnih razmerah. Kralj je namestnika sprejel zelo ljubezljivo ter se je o vsem informiral. Namestnik je povabil

Karel H. Strobl:

Laert.

Ravnatelj je telefoniral gledališkemu tajniku, ki je moral pravkar trpeti vse grozote Volčjega bresčana. — Gledališki tajnik je zaupal ogromno novico takoj režiserju, — režiser je po- veril Samijelu, Agati in Gašperju. — Agata jo je povedala tovarišu iz drame, ki jo je občudoval v temi kulisa, in kakor pada z viška vodopad, — tako je šumela novica iz svetlih višav, se raz- vejala, širila, prekakovala vse ovire, blesteč in opajajoč do najnižjih temin gledaliških delavcev. Med pogrezaloma ena in dve, med »večernim mrakom« in »mesečino« na vrvišču, pod mostom, na katerem se pojavlja Agatin duh, za štetinastim hrbtom divjega prasca in ob velikem bobnu vodopada so šepetali o tem. Potem je bruhnila vest tja v mesto in razburila svet, dogar središče so gledališke raritete.

Markér v kavarni »Mestno gledališče« je diskretno serviral s melančo ta najnovejši gledališki dogodek ter je iz presenečenega gostovega pogleda pre- računal dnevni kurs svoje napitnine.

Vsi prijatelji umetnosti so majali glave, in najstarejši med njimi kar niso mogli prenehati z mahanjem, kakor bi se bili iz prestrašenosti izpremenili v pagoda. Iz te novice pa se je iztrgala množica snovi za razgovore, za slutnje, za aforizme, za dobre in slabe dovtipje, kakor se iztrgajo iz magikovega cilindra trakovi, šopki, bonbonjere in zajčki.

Dopoldne ob enajstih je bil Jožef Prinz sporečil svojemu ravnatelju, da je pripravljen, igrati Hamleta, in ko je prišel popoldne ob treh domov, ga je čakala njegova gospodinja s svečanostno podvojnimi plastjo šminke na ličih in z obrvmi, ki so se ji zaradi razburjenosti nekoliko pokazile.

Njene noge so se mučile plavati in njene roke so vihrale gor in dol kakor krila zapuščene gline na veter: »Šlišim... elišim... oh, vsa sem iz sebe! Ali je mogoče gospod Prinz! Oh, vi nam hočete zopet... saj kar ne morem varjeti... vi nam hočete zopet zaigrati svojega Hamleta! Oh ta monolog! Kako ste ga govorili...«

Prinz pa je šinil mimo kril mlina na veter ter se je prebrazil do duri svojega stanovanja. Z dvema zaokretoma in trami medmeti je ušel nevarnosti, zavzel na pragu pozo Cezarjevo, ki razdeljuje svet, ter je zaklical:

»Prosto vstopnico že dobiš!«
 Potem se je zavaroval s močnim, proti vltom varnim zapahom.

Toda ob štirih je moral odpreti gledališkemu slugi, ki mu je prinesel ulogo in šop brezaktnih vprašanj in namigavanj. Ob petih mu je izročil pismo- noša triindvajset pismec v nežnih bar- vah od lila do rožnata, s vsemi vonji od mošusa do heliotropa, s vrelimi iz- razi najprisrčnejšega oboževanja in vročega hrepenenja po svidenju božan- skega Hamleta.

Ob polšestih je prišel s mrakom njegov prijatelj Gustav Ričl.

Našel je Hamleta zavitega v sivino, z dvema rdečima krvavima pegama pa- dajočega večera na prsih in rami ter s

mečem zamišljen pred seboj, da je ozko rezilo v krogu skakalo od držaja k tlom. Zrelo je vse to ponavljalo, a bledeje, siveje in mrtve odreveneleje kakor re- snica.

»Čujem, da hočeš igrati zopet Hamleta.«

»Da, odločil sem se. Direktor je močno pritiskal name, naj bi mu omo- gočil Shakespearov ciklus, in jaz...«
 »Zakaj bi si ne zaigral zopet enkrat Hamleta? Moja najboljša uloga... smešno!«

»Če si tisto od takrat premagal, čemu bi ga na igrati? Gotovo.«

»Da... da, premagal sem.« Prinz je pustil rezilo poskočiti, da je v držaju tiho zaškrtalo. Rdeči pegi na prsih in rami sta se razširili po sivini, izginiti in iztrepetali v temo.

Prijatelj je videl izhajati ozko, čr- no progno rezila iz Hamletove roke, ka- kor v negotovost usmerjeno voljo.

»Kako dolgo je že od takrat?«

»Srečen si, da ti ni treba šteti let. Pot let pregnanstva iz najboljšega in najvišjega moje sile.«

»Lahko si mislim, da bi ti morala vsaka ponovitost strašno občutiti vs- grozo od takrat.«

»Muha, moj ljubi, samo muha je bi- la! Ali meni, da moja vest...? Mar misliš, mar hočeš reči, da je bilo več nego nearečen slučaj...?«

»Ali... ali, Prinz! Zdi se mi, da vendar še niso čisto premagali. Takrat- na tvoja razburjenost je tvoje živce mo- čno potrgala.«

»Da, bilo je strašno, ko je ležal takole pred menoj. Kri na njegovem jo- picu in moji meč poln krvi. To ni bila gledališka smrt, iz katere se človek

dvigne, da se publiki smešljaje zahva- li, nego resnična smrt. Se par strelja-jev in krčev in potem gluh za vse plo- skanje... Tisto ploskanje je bilo straš- no. Ljudje niso vedeli ničesar ter so verjeli v triumf igralske umetnosti. Fortinbras je moral najti besede, ki so nam drugim zamrle.«

Gospodinja je prinesla svetiljko, vesela, da ima povod, vdreti k Prinzju. Toda njene ljubeznivosti in zvišana barvitost njenega obraza niso našle ni- kakakega uvaževanja. Ko je z napeto šo- bo odšla, je položil Hamlet meč na mizo.

»Slučaj, prijatelj, nearečen slučaj! Pomota rekviziterjeva, in smrt je stala med nami. Prisegam ti, gol slučaj.«

»Saj ne dvomi nihče o tem.«

»Od tistikrat nosim svojo lastno brožjo, o katerem vem, da je topa in neškodljiva.«

Zapičil si je ost svojega meča v dlan, kakor bi hotel kakega sodnika prepričati o svoji nedolžnosti.

»In vendar... če se na odru kriza- jo meči, tedaj trepetam in moja meče- valna umetnost ni potem nič večja ka- kor vsakega statista.«

»Opazil sem to.«

»Opazil si? Kaj ne? Morda je opa- zilo tudi občinstvo. In sploh, veš, od tistikrat se ne čutim več na višini. Kri- tika me le prizanaša. Ampak jaz mo- čem miloščno aplavza. Ko odigram Hamleta, bom zopet svoboden. Zopet moram stopiti Laertu nasproti, a mo- ram ga videti, da vstaja in se smeje; potem bom tisto ostudno počast končno premagal.«

V polni vitkosti se je vzpel ter iz naglega obrambnega položaja hitro na-

pravil nekaj napadalnih sunkov, ki so prebodle navidega sovražnika. Potem je padel meč kakor iz obupa nad zma- go.

»Ti si bil... ti si bil... kaj ne?... ti si bil takrat vajidel okoli mene? Ko sem ležal v vročici. Kaj sem govoril takrat v delirijih? Hočem reči: iz časa so sestavljale takrat moje fanta- zije?«

»Večinoma odlomki iz Hamleta. Mnogo si govoril o Ofeliji pa tudi o Laertu. Nju si imenoval z njenim na- vadnim priimkom in si zmedel vsa raz- merja... Nekoliko resnice pa je bilo tudi vmes, kar mislim, da je bila govo- rica o tvojem razmerju z Wittovo van- darle resnična.«

»Nesumnost!«

»Torej ne? Jaz sem pa mislil, kar je takoj nato zapustila angažma ter ce- lo plačala globu... Govorilo se je o tem, in nekateri so trdili, da sta se za- radi Laerta - Tiefenbacha grdo sprla.«

»Nesmisel! Nesmisel!«

»Pa te je menda vzlic temu raz- burjalo. Govoril si... seveda se bilo to misli v vročici...«

»Nič drugega kot vročinske ideje! Moji mozgani so zmedli vse. Hvala ti... a ne govoriš o tem! Najbolje je, če sploh več ne govoriš o tem... Poj- di, duh mojega očeta, — greva, da po- zoveta demona Alkohola!«

Odpravila sta se in odšla mimo slo- vesno poslikane gospodinje veličastno kakor kralja in mračna kakor zarotni- ka ter sta pozivala v zadnji sobici »Viš- njeve opice« demona Alkohola.

(Dalje prišlj.)

vladarja k bivanju v Zagrebu ter mu sporočil, da mu je na razpolago banski dvorec kot kraljevi konak. Kralj izgleda nenavadno dobro in cvetoče ter je zelo živahen. Na kraljevi zunanosti se vidi, da je po-

polnoma ozdravel. Pred odhodom vlaka se je kralj od vseh prisrčno poslovil. Tukajšnji listi brez razlik strank pozdravljajo vsi z največjim veseljem povratek kralja Aleksandra v domovino.

Notifikacija naših zahtev Madžarski.

Že v soboto, 30. oktobra jutraj so zunanemu ministru v Budimpešti izročili poslaniki Jugoslavije, Rumunije in Češkoslovaške zahtevo o odstavitvi Habsburžanov. Zastopniki male antante so izjavili, da bi mogla odklonitev teh zahtev izzvati težke posledice za Madžarsko.

O noti piše poluradni »Magyar Ország«:

Poslaniki male antante so izročili madžarski vladi zahteve, ki so ji bile javljene v soboto ustno, tudi pisnim putem. Ena teh zahtev se nanaša, kakor je znano, neke na odstranitev bivše-

ga kralja Karla, temveč tudi vse habsburške hiše. Tej zahtevi male antante se je pridružila tudi velika antanta.

Ministrski predsednik grof Bethlen, ki je danes sprejel poslanike velike antante, je posetil nato državnega upravnika.

Popoldne se je vršila izredna seja ministrskega sveta. Danes popoldne je državni upravnik sprejel tudi poslance krščansko - nacionalne stranke Huszara, Hollerja in Ernsta. Popoldne je posetil državnega upravnika minister zunanjih poslov grof Banffy.

Telefonska in brzotlačna poročila.

Kralj Aleksander preuzel vladarske posle.

Ovacije kralju.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Njega Veličanstvo kralj Aleksander je prevzel vladarske posle. Večraj so bile daljše avdicije. Vojni minister general Žečević in načelnik generalnega štaba vojvoda Bojović sta podala kralju izčrpane in točne referate o stanju in oboroževanju naše vojske, o koncentraciji naših čet proti Madžarski in o vojaški akciji napram Albaniji. Kralj je poročila z velikim zadovoljstvom odobril.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Beogradska dijaška omladina je priredila večeraj Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru iskrene ovacije pred kraljevim dvorom. Vsa šolska mladina srednjih in osnovnih šol je spontano zapustila šole, se organizirala v lep spreved ter odšla pevajoč narodne himne, vslikajoč kralju in vihteč v rokah male zastavice, pred dvor. V Beogradu vlada velika radost, da se je kralj zdrav in čil povrnil v domovino.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Snoči ob 6. zvečer je sprejel v avdiciji kralj Aleksander ministra notranjih zadev g. Svetozarja Pribićevića, ki mu je poročal o splošnem političnem položaju v državi.

KRALJ ALEKSANDER NA GROBU SVOJEGA OČETA.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Danes odide Njega Veličanstvo kralj Aleksander v spremstvu ministrskega predsednika Nikole Pašića in ostalih ministrov na Oplenac, da se pokloni manom svojega slavnega očeta Petra I. Osvoboditelja. Na grobnici bodo v kraljevi prisotnosti kratke pogrebne molitve.

ARETACIJA ATENTATORJA NA KRALJA ALEKSANDRA.

— Atene, 1. novembra. (Izv.) V ponedeljek je atenska policija aretirala atentatorja na jugoslovenskega kralja Aleksandra, mladega Marinkovića. Atentator je bival deli časa v Atenah.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Na poročilo grške vlade, da je bil v Atenah aretiran atentator na kralja Aleksandra Marinković, bo naša vlada zaprosila grško, da izroči Marinkovića našim sodnim oblastem. Pričakujejo, da grška vlada ugoditi tej zahtevi in da bo nemudoma aretiranca izročila Jugoslaviji.

Ministrski svet.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je večeraj formalno prevzel vodstvo državnih poslov. Skical je za popoldne sejo ministrskega sveta. Popoldne je sprejel češkoslovaškega poslanika g. Kalina. Seja ministrskega sveta je trajala od 5. do 7. zvečer. Rešene so bile nekatere formalnosti. Minister g. Marko Trifković je poročal g. Pašiću o vseh političnih in diplomatskih dogodkih, o vseh državnih poslih za njegove odsotnosti. Ministrski predsednik Pašić je podal izčrpen eksponat o akcijah v Parizu, o diplomatskem položaju, o stališču zapadnih sil napram madžarskemu in albanskemu vprašanju, posebno pa o odstranitvi Habsburžanov. Ministrski predsednik g. Pašić je sporočil, da se razkralj Karel vozi po Donavi mimo Beograda v Galac. Angleško torpedovko spremljata dva naša monitorja.

AVSTRIJSKI ZAKON ZA MEŠČANSKE ŠOLE RAZVELJAVLJEN.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Glavna komisija v ministru za prosveto je izdelala zakon za meščanske šole v osvobodjenih krajih. Razveljavljen je zadovni avstrijski zakon.

STOJAN PROTIČ PRISEŽE.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Kakor je izvedel naš dopisnik, namerava na jutrišnji seji narodne skupščine prisesti na ustavo Stojan Protič.

V odločilnih trenotkih proti Madžarski.

MADŽARSKA VLADA SE JE UDALA ...

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Madžarska vlada je večeraj obvestila našo, da je izvršena odstranitev Karla Habsburga iz Madžarske. V roku 8 dni bo izročena potom parlamenta odstranitev Habsburžanov z madžarskega prestola. Madžarska vlada je že sklicala parlament.

ČEŠKOSLOVAŠKI POSLANIK PRI PAŠIČU.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Večeraj popoldne je posetil češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. Kalina ministrskega predsednika g. Nikolo Pašića, ki je že prevzel vodstvo državnih poslov. Nad eno uro je trajala medsebojna konferenca. Poslanik Kalina je Pašiću sporočil stališče češkoslovaške vlade o današnji situaciji glede odstranitve Habsburžanov. Češkoslovaška vlada stoji in vztraja na stališču, da je treba, čeprav je sedaj Karel Habsburg odstranjen iz Madžarske, še vedno vzdrževati mobilizacijo vojske in sicer dotlej, dokler ne proglasi madžarski parlament svečano detronizacijo Habsburžanov.

STALIŠČE ROMUNIJE.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) H kolektivni noti male antante je zavzela Romunija stališče, da v principu priznava naši in češkoslovaški državi pravico do oskoldnine. Glede izročitve karlističnih agitatorjev obema državama, pa smatra Romunija, da je treba to vprašanje izločiti od drugih zahtev.

MOBILIZACIJA NAŠE VOJSKE TRAJA DALJE.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Mobilizacija naše in češkoslovaške vojske traja dalje. Obe vladi vztrajata na mobilizaciji vojske dotlej, dokler ni definitivno rešeno madžarsko in habsburško vprašanje.

VOJNA TEKOM 14 DNI.

— Pariz, 1. novembra. »Daily Mail«, pariška izdaja, prinaša pogovor svojega dopisnika v Pragi z ministrskim predsednikom dr. Benešem. Minister je izjavil, da ako diplomacija tekom 14 dni ne uredi habsburškega vprašanja, je vojna nezogibna. Češkoslovaška seveda ne prične ničesar brez sporazuma s svojimi zavezniki.

ROMUNSKO ČETE NA MADŽARSKI MEJI.

— Praga, 1. novembra. »Prager Presse« poroča, da je Romunija poslala na madžarsko mejo tri divizije lovecv.

PRETENDENTI NA MADŽARSKI PRESTOL.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) V raznih listih se sedaj forsirajo vesti, o pretendentih na madžarski prestol. Pred dnevi so krožile vesti, da postane madžarski kralj italijanski vojvoda d' Aosta. Te vesti oficijelna Italija sedaj odločno demantira. V beograjskih diplomatskih krogih zatirajo, da velika antanta sedaj razmotriva vprašanje madžarskega prestola in je mnenja, da po madžarskem ustavnem zakonu more zasedsti prestol samo vladar katoliške vere. Za madžarski prestol se poteguje tudi neki španski princ.

ODSTRANITEV HABSURŽANOV.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) V političnih in diplomatskih krogih smatrajo, da Anglija in Italija delujeta na to, da Madžarska potom parlamenta proglasi svečano odstranitev Karla Habsburga in habsburške dinastije z madžarskega prestola. Italija to vprašanje zelo forsira in skuša na vsak način prehiteti malo antanto, da ne nastopi naslednja z oboroženim silo.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Madžarska vlada je glasom dosedanjih situacijskih poročil pripravljena ugoditi vsem zahtevam velike antante. Glede zahtev male antante madžarska vlada stoji v bistvu na odklanjajočem stališču v točkah, ki divergirajo od zahtev velike antante.

Angleži odpeljali Karla in Cito iz Madžarske.

KAREL IZ SAMOSTANA.

— Budimpešta, 2. nov. (zv.) Popolnoma tajno pod močnim vojaškim spremstvom so ob ranih urah odpeljali Karla in Cito iz benediktinskega samostana Tibany proti Donafeldvarju, kjer so ga vkrcali na angleško torpedno ladjo. Karel je videti potr. Cita je bila strogo zavita.

KAKO SO KARLA ODPELJALI IZ SAMOSTANA.

— d Budimpešta, 1. novembra. Listi poročajo, da se je peljal poseben vlak, ki je imel nalogo odpeljati bivšega kralja Karla na angleško topniško ladjo, danes ob petih jutraj mimo Bataszeka, kjer je kralj vstopil. Pred vlakom, v katerem se je peljal kralj, je vozil drug vlak poln vojaštva, za kraljevim vlakom pa še en vojaški vlak. Vlak so se ustavili na donavskem mostu med Bataszekom in Baji, nakar je stopil kralj v voz, ki ga je pripeljal k angleški ladji. Vsa okolica je bila močno zastražena.

ODSTRANITEV KARLA HABSBURGA.

Karel na angleškem monitorju.

— d Budimpešta, 1. novembra. Madžarski dopisni urad javlja: Angleški poslanik Hoher je danes dopoldne naznanil zunanemu ministru grofu Banffyju, da sta po sporočilu poveljnika donavskega brodovja v Baji kralj Ka-

rel in kraljica Zita na krovu angleškega monitorja na poti proti spodnji Donavi.

— Baja, 2. novembra. (Izv.) Snoči ob 7. je plul mimo po Donavi angleški monitor s Karlom in Cito. Na meji sta prevzela krmarsko vodstvo monitorja dva jugoslovenska pilota.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Iz Budimpešte je naša vlada prejela poročila, da se Karel Habsburg in njegova soproga Cita nahajata na nekem angleškem monitorju na poti proti Galacu. Od naše meje dalje spremljata angleški monitor dva naša pod poveljstvom mornariškega majorja Milivojevića.

— Beograd, 2. novembra. (Izv.) Pod strogim nadzorstvom naših straž je danes ponoči neopazeno plul mimo Beograda angleški monitor s Karlom in Cito. Naše ladje spremljajo Karla skozi Zelezna vrata do Negotina.

RAJŠE SE OBESIM.

— Bratislava, 1. novembra. Iz Budimpešte poročajo podrobnosti o obisku arčibiskupa Czernocha pri Karlu. Karel je končno na vsa prigovarjanja odgovoril, da se raše obesl nego bi se odpovedal prestolu. Bethlenovi vladi je očital, da si napačno razlaga noto velike antante in da vara javnost. V noti ni nobene besede o detronizaciji, marveč samo o onemogočenju izvrševanja vladarskih pravic. — Nadaljna poročila pravijo, da je Karel silno potr in da je v potrtosti poskusil samomor, ki je bil pa preprečen.

Politične vesti.

— Kvadratni klerikalci. Imamo klerikalce in klerikalce na kvadrat. Prvi imajo društva, Orle, prireja koncerte, gledališke predstave l. dr., drugi so proti vsaki kulturi in proti vsakemu napredku, torej tudi proti knjižnicam in društvom. Ti drugi so torej kvadratni klerikalci. Njih glasililo je »Naša Moč«. To glasililo je proti vsakršnemu duševnemu delu in napada celo klerikalne organizacije. V 11. številu čitamo: »Kdo je kriv, da ni več krščanskih poštenih družin? Če pa so še, niso po naši zaslugi, ker kriv smo sami, da jih ni več. Vzgojili smo politične kristjane, vzgojili člane krščanskih društev, vzeli pa družini ono, kar označuje sv. Pavel v pismu Efizanom ... Moža in sina, očeta in hčere smo vzeli družini in jih pozvali na politično areno. Razpili smo strasti, vzeli duha in nadomestili ga s pompom in parado. Tako stojimo le prepozostjo po krivdi oficijelnih voditeljev na tem, da organizacije (n. pr. III. red sv. Frančiška, Marijine družbe) umirajo, druge pa uživajo nego. Ti oficijelni voditelji bi morali vedeti, da naši stvari neizmerno več koristijo, ako v posamezni družini uvedejo vsak večer skupni rožnivenec, kot pa če do polnoči predavajo v dvoranah ... Nekoč so hodili duhovniki danes v to, jutri v to hišo, vsako družino svoje fare so poznali — danes tega ni več. Danes pozna duhovnik le društveni dom in društvene člane! — Tako sodijo torej kvadratni klerikalci, da so klerikalna bralna, pevka, dramatična in telovadna društva le na škodo klerikalni stvari, da so predavanja na dvoranah klerikalnemu delu škodljiva. Klerikalni oficijelni voditelji, ki vodijo in ustanavljajo klerikalne društvene doma, ubijajo krščansko družinsko življenje. Navažneje je gojiti terciarstvo, Marijine pobožniške družbe in edino pravo je — rožnivenec, ki naj se drda mehanično! Tako imamo torej pričakovati borbe kvadratnih klerikalcev proti naprednejšim klerikalcem, upora terciarlov proti oficijelnim voditeljem klerikalne stranke. Zanimivo je priznanje, da ni več poštenih kršč. družin med klerikalci. Tega bi si niti mi ne upali trdit! Toda »Naša Moč« že mora vedeti, kako se živi v SLS. Zanimivo je tudi priznanje, da si je SLS vzgojila politične kristjane in je razpnila strasti, krščan. duha pa nadomestila s pompom in parado. To priznanje je dragoceno in nanje se bomo lahko sklicevali.

— Umorjeni bolgarski minister Aleksander Dimitrov je bil do l. 1905 učitelj ter se je kot pripadnik Poljedelske zveze bavil tudi s politikom. Za časa bolgarskih revolucij v Macedoniji je Dimitrov kot učitelj v obmejnih krajih sodeloval v komitaškem zboru »Notranje revolucionarne organizacije«. Leta 1911 je bil izvoljen za narodnega poslance. V vojnem času od l. 1913 do 1918 je igral veliko vlogo kot vodja poljedelske skupine v narodnem sobranju. Kakor piše sofiški »Dnev«, je Dimitrov skupno s Stambolijskim pogosto obiskoval takratnega ministrskega predsednika Radoslavova. V začetku l. 1919 je dobil v Stambolijskem kabinetu portfelj notranjega ministra. Med svojimi strankarskimi pristaši je veljal za moža z velikim zdravim razumom in energijo. Kot takemu mu je bil poverjen tudi portfelj vojnega ministra in kot takega so ga umorili halduki.

— Razmetitev v Bolgarsko. Sofijsko »Novo Vreme« poroča, da so mešane komisije končno dočile meje med Bolgarsko in sosednimi državami. Interesirane države niso prijavile nobenih posebnih pretenzij. List pravi: Vsed energičnega zadržanja članov mednarodne komisije, so bili Grki in Srbi prisiljeni, da se odnevoje svojim zahtevam o potrebi strateških korektur na nekih obmejnih točkah. Preostala samo še rešitev vprašanja glede dvoposrednega ozemlja. To vprašanje

je z Jugoslavijo že urejeno. Mešana komisija, sestojeca iz pravnikov in agronomov je hitro dovršila svoj posel. Z Grki pa imajo Bolgari precej težav. Komisija je končala samo neznamen del na višinah Rodope. Ko pa je šlo za ocenitev plodnih krajev v dolini Orde, so grški delegati prekinili delo. Bolgarska vlada se je zavzela v Atenah za obnovitev razmejitvenega dela.

— Bolgarski kralj in politika. Iz Sofije poročajo, da je kralj Boris izjavil nekem francoskemu novinarju: Moja država je storila veliko pogreško, ker je vstopila l. 1915 v vojno. Današnji upravni bolgarskega naroda se trudijo, da izbršejo to žalostno stran iz zgodovine naše države. Boljševizem ne bo prodrl v dušo bolgarskega naroda, ako pa že pride, se ne bojim, ker znam dve obrti: mehaniko in prirodoslovje!

— Dr. Renner v Pragi. Iz Prage javljajo, da je v ponedeljek 31. oktobra dopoldan dospel v Prago bivši avstrijski zvezni kancelar dr. Renner. Njegov prihod je očividno v zvezi skupnim postopanjem socialističnih strank proti restavraciji Habsburgovcev. Dr. Renner je imel v teku dneva posvetovanje s frakcijami nemških socialnih demokratov in češke socialistične stranke.

— Komunistična internacionala na Češkoslovaškem. Na kongresu komunističnih strank posameznih narodov na Češkoslovaškem se je po poročilih poslanca Šmerala in Kreibicha sklenilo soglasno, da se komunistične stranke Češkoslovaške združijo v enotno internacionalo. Nato se je prebral dopis tretje internacionala.

— Karlštejn Friedrich izpuščen. Budimpešta, 1. nov. Kakor javlja listi, so poslance Stefana Friedricha, ki je bil osumljen nedovoljenega nabitja čet za puč kralja Karla in valed tega aretiran, snoči izpustili na svobodo.

— Aretiran Karlov zračni spremeljalec. Budimpeštanski listi poročajo, da so legatskega tajnika barona Borowiczewicza, ki je spremljal Karla v letalu iz Svico na Madžarsko, aretirali in ga zaprli v ječo budimpeštanskega deželnega sodišča.

— Bivši italijanski ministrski predsednik o Poljski. Niti piše v svojem listu o rešitvi gorečileziškega vprašanja in pravi, »da je Poljska tipično patalogična prikazen v evropski politiki.« Antanta se ravna po Bethmanu Hollwegu, ki je rekel, da so pogodbe le krpe papirja. Poljska bo spreminjala cvetočo Gorenjo Slezijo — v razvaline. Niti prorokuje končno Poljski slabo prihodnost v kljub njeni ogromni vojski.

— Giolitti — pesimist. Ko je bil Giolitti ministrski predsednik, je pel precej visoko pesem o trdnem stališču italijanske države v političnem in gospodarskem oziru, hotel tako ubiti vedno bolj naraščajoče dvome in pesimizem, ki se je vedno bolj širil. Sedaj je Giolitti predsednik deželnega sveta v Cuneu in kot tak poje precej žalostno pesem o gospodarskem stanju Italije. Giolitti je šel med pesimiste in pravi sedaj, da pokrajina trpi na gospodarskih in finančnih posledicah vojne. Vrednost novčanice je padla na petino nominalne veljave, naraščajoča draginja v prehrani, ogromni primanjkljaji v državnem proračunu, istotako v provincah in občinah, dajejo zelo žalostno sliko o italijanskem gospodarskem stanju. Letni državni primanjkljaj znaša okoli 6 milij. ki jih ni mogoče pokriti drugace nego z dolgov in novo izdajo novčanice. Ali more italijanska država najemati vsako leto šest tisoč milijonov dolgov? Ali je mogoče izdati še novčanice za več milijard? Giolitti govori o falimentu! Po vojaški vojni je nastala gospodarska kriza. Giolitti poziva, naj se vse družo pusti na strani pa naj se vsi, ki ljubijo domovino,

strnejo v energično akcijo, zlasti pri vladi in parlamentu. Giolittijeva beseda je visoke politične kroge v Rimu zelo neprijetno zadela.

Iz naše kraljevine.

— Obisk hrvatskih kmetov v Srbiji. Kakor nam javljajo iz Beograda, je obisk hrvatskih kmetov v Srbiji definitivno določen na 6. novembra t. l. Hrvatski kmetje obiščejo Sumadijo in druge srbske kraje. Program je sličen, kakor oni slovenskih kmetov.

— Reorganizacija udruženja invalidov. Komisija, katero je sestavilo ministrstvo za socialno politiko v svrhu, da pregleda in uredi vse delo za udruženje invalidov v Beogradu, še vedno funkcioniira. Radi obilnosti materiala bo komisija še nekaj časa poslovala, nakar bo podala ministru poročilo.

— Adventisti v Jugoslaviji. Pristaši verske sekte adventistov so zahtevali od vlade, da se njihova sekta prizna kot veljavna veroizpoved. Vlada jim je odbila to zahtevo, ker adventistične sekte nikjer ne pripoznajo kot veroizpoved.

— Gozdni požari v Srbiji udušeni. Po uradnih vesteh se je v Srbiji sedaj posrečilo udušiti povsod gozdne požare v državnih gozdovih. Škoda je neprecenljiva.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— Curih, 31. okt. Zagreb 1.70, Praga 3.099, Milan 21.976, Pariz 39.931, London 21.414, Novi York 5.431.

— Trst, 31. okt. Zagreb 8, Berlin 14.10, Pariz 181.50, Curih 450.

— Praga, 31. okt. Zagreb 33.75, Dunaj 2.475, Budapešta 12.75, Curih 18.90.

— Dunaj, 31. okt. Pariz 320, Curih 800, London 17.200, Zagreb 1.400, Praga 4.140, Milan 172.

— Berlin, 31. okt. Zagreb 57.50, Praga 164, Curih 33.20.

— Budimpešta, 31. okt. Zagreb 260, Dunaj 19, Praga 775.

— Dunaj, 31. okt. Tečaj dunajske efektivne borze. Juliusd 7.680, Credit 8.580, Zivno 16.800, Alpine 25.000, Krupp 11.500, Škoda 22.000, Trboveljska 10.100.

— Izvoz vina. Ministrstvo financ zahteva, da vinogradniki v najkrajšem času prijavijo ministru financne kompetentnih oblasti količino pridelanega in vketenega letošnjega vina, da se zamore regulirati izvoz vina.

— g Naš prevzem živine od Nemčije. Komisija za prejemanje živine iz Nemčije je prevzela dosedaj 12.000 konj od celokupnega števila, ki ga imamo dobiti od Nemčije na račun reparacije v višini števila 51.000 konj. Izid prodaje je konj potom dražbe je bil dosedaj zelo slab, ker je vsa izdražena vsota pokrila komaj prevozne stroške od nemške meje do Beograda. Treba je vedeti, da znašajo ti stroški za vsakega konja po 1000 dinarjev, povprečna prodajna vsota pa je znašala le nekaj več. Razloži tiče glavno v tem, ker so se pri dražbi pojavili večinoma razni špekulanti, ki so kupovali konje ne v tolikem številu, kakor je bilo predvideno, temveč po svojih agentih, kolikor so jih hoteli. Na ta način se je pojavilo na ceno konj ter je država imela veliko škodo. Razen tega se sodi, da je potrebi zadovoljeno in da je treba prevzem preostalih konj urediti na drug način. Z ozirom na to se je izvršil poiskus ter so del konj, 3000 po številu, takoli prodali v Nemčiji, vsakega po 5000 dinarjev. Razen konj bo pričela komisija prevzemati tudi ostale vrste govedi in rogata živine, katere število je ravno tako veliko, kakor število konj. Ta živina se ima izročiti v roku treh let.

— g Split naša trgovska luka. Beogradske »Trgovinski Glasnik« piše o važnem vprašanju železniške zveze naše prestolnice z morjem in pravi med drugim, da ima Boka Kotorska vse pogoje za našo glavno vojno luko. Iz česar na sledi, da ne more biti obnem tudi naša trgovska luka. Pogoji za razvoj, uporabo in obrambo vojne luke so v popolnem nasprotju s potrebami glavne trgovske luke. Že svobodno gibanje trgovskih parnikov je neizvedljivo v vojni luki. Nikjer na svetu ni velike vojne luke, ki bi bila obenem glavna trgovska luka. Za glavno trgovsko luko na našem morju moramo izbrati drugo luko in to je Split, ki ima za to vse naravne pogoje in druge prednosti.

— g Bolgarski premož za našo državo. Sofijski listi javljajo, da nam je Bolgarska po podpisu mirovne pogodbe predala 69.131 ton premožja.

— g Bolgarsko državno posojilo. Iz Sofije poročajo, da se je vršila v direkciji državnih dolgov pod predsedstvom finančnega ministra Turjakova konferenca, na kateri se je razpravljalo o pripravih za emisijo državnega posojila v znesku 100 milijonov levov s 6 1/2 %. Podpisovanje posojila naj bi se pričelo 1. decembra in se končalo 12. decembra. Vlada bo izdala poziv na narod, poslanci pa bodo odšli v svoje vilne okraje, da agitirajo za posojilo. Pri agitaciji bo sodeloval vs državni aparat. V kakšne svrhe se bo to posojilo uporabilo, še ni znano.

— Nova emisija avstrijskih bankovcev. »Wiener Zeitung« objavlja odredbe zveznega finančnega ministrstva z dne 25. oktobra t. l. glede na izdajo nove emisije avstrijskih žigosanih bankovcev po 10 tisoč kron. Avstro-ogrska banka ji bo začela izdajati dne 31. oktobra.

Dneone vesti.

V Ljubljani 2. novembra 1921.

— **Kralj Aleksander v Beogradu.** Iz Beograda javljajo, da je Nj. Vel. kralj Aleksander v soboto ob 10. ponoči prispel v prestolico v spremstvu tajnika kraljeve pisarne Dragomira Janjovića. Z istim vlakom se je pripeljal v Beograd tudi ministrski predsednik Pašić. Na beograjski postaji so sprejeli kralja namestnik ministrskega predsednika Trifković, notranji minister Pribičević, prometni minister Uzunović, vojni minister Zečević in prvi adjutant kralja general Hadžić, dalje pomočnik zunanjega ministra Tihomir Popović in ravnatelj političnega oddelka Miroslav Janković, načelnik kabineta ministrskega predsednika Velimir Popović in poveljnik mesta polkovnik Uzun-Cirković.

— **Sprejem pri g. kr. namestniku.** V petek, dne 4. t. m. odpadejo sprejemne ure pri g. pokrajinskemu namestniku ministru Ivanu Hribarju, ker službeno odpotuje.

— **Razmejitvena dela proti Italiji.** Po sporazumu, ki je dosežen med Italijo in našo vlado je naročeno naši delegaciji pri razmejitveni komisiji, na italijanski meji, naj se pred zimo konča svoje delo, glede razmejitve v ostalih delih tretjega pasa. Istočasno kot naša vlada jo tudi rimska vlada naročila svoji delegaciji, naj razmejitvena dela čimprej dovrši. Z ozirom na to sodijo, da bo meja med našo kraljevino in Italijo določena najkasneje do 20. novembra t. l.

— **Ali je pri nas res že vse dovoljeno?** »Novi Cas« je dobil tekmeča v nezasišanih nesramnostih. To je »Naša Moč«. Kdor želi čitati predznosti in surovosti, kakršni bi povsod drugod kotili z vrvoj in kroglo, naj čita »Našo Moč«. Ali je pri nas res že vse dovoljeno? Ali se sme tako pisati o državi, vladarju in naših najbolj zaslužnih možih? Škandal! Ali nimamo več državnega pravičarstva? »Naša Moč« sama piše, da je klerikalizem zmaj in si želi, da bi imel ta zmaj čim največ glav, češ: gorje potem onemu, ki se bo osmelil, ubijati ga! Mi pa mislimo, da bo igrača temu zmajčku odsekati glavo. Ne bomo denuncirali a naša dolžnost je, da opozorjamo pokr. upravo na 11. števil. »Naše Moč«. Tako ne gre dalje!

— **V upravo za zaščito industrijske svojine so imenovani:** Dr. Alojzij Kralj, profesor na tehnični v Ljubljani, Alojzij Pavlin, vladni svetnik pri poverjenstvu za kmetijstvo, Anton Danilečko, profesor na tehnični, Anton Korošec, inšpektor v poljedelskem ministertvu v Beogradu, Anton Milorad Štebi, inšpektor v ministertvu za socialno politiko v Beogradu, Anton Puklavec, vinarski ravnatelj v Mariboru, Bogdan Pahor, asistent Kmetijske družbe v Ljubljani, dr. Viktor Jeločnik, major v smodnišnici v Kamniku, Viktor Turnšek, ravnatelj Zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani, Viljem Rohrmann, kmet. svetnik pri poverjenstvu za kmetijstvo v Ljubljani, Vladimir Remić, inženir v Kamniku, Gvidon Gulič, strojni komisar v Ljubljani, Gustav Zemanek, strojni inženir v Ljubljani, Ema Arko, učiteljica v Ljubljani, Ernest Lavrenčič, poštni gradb. nadsvetnik v Ljubljani, Ivan Bonač, tovarnar, Ivan Vogelc, ravnatelj Osrednjega zavoda za žensko domačo obrt, Ivan Vurnik, inženir, docent na tehniški fakulteti v Ljubljani, Ivan Petrič, gradbeni svetnik, Jakob Turk, ravnatelj kmetijskega kemičnega preizkuševališča, Josip Zidanšek, viš. živin. nadzor. pri poveri, za kmetijstvo, Josip Feltnec, inženir v Kamnici, Josip Kropač, vseuč. profesor rudarski nadsvetnik v Ljubljani, Josip Pavlin, inženir in industrijalec v Celju, Josip Rustia, dvorni svetnik v Ljubljani, dr. Karel Hinterlechner, prof. na tehnični, Klementina Hrovatin, učiteljica, dr. Makso Samec, vseučiliški profesor, dr. Milan Vidmar, vseučiliški profesor, dr. Miroslav Kasal, vseučiliški profesor, Oton Grebenč, profesor Srednje tehnične šole, Pavel Kobler, inšpektor uprave drž. monopolov v Beogradu, Peter Kozina, tovarnar v Trzinu, dr. Rikard Zupančič, vseučiliški profesor, Rudolf Vilman, inženir, Fran Beran, strojni učitelj za keramiko, Fran Pahernik, industrijalec v Vuhredu, Henrik Mohorčič, ravnatelj kmetijskega kemičnega zavoda v Mariboru, dr. Ciril Pavlin, tajnik Zveze industrijalcev in Ljuboslav Petrovič, profesor v Ljubljani.

— **Študijsko potovanje.** Šef-zdravnik bolniške blagajne za Slovenijo, dr. Démetér Bleiweis Trsteniški, nastopi s 3. novembrom vsotedensko potovanje po Nemčiji, da prouči tamonjske socialno-zdravstvene naprave.

— **Solski vlak Ljubljana - Kranj.** Inšpektorat državnih železnic objavlja: Od 2. novembra t. l. dalje vozi na progi Ljubljana dr. kol. - Kranj solski vlak z odhodom iz Ljubljane dr. kol. ob 13.48 in prihodom v Kranj ob 14.31 dnevno razen ob nedeljah in praznikih. S tem vlakom se smeje prevažati brez izjeme tudi drugi potniki.

— **Otvoritev telefona v Trebnjem.** Pri poštnem in brzojavnem uradu Trebnja se je otvorila 17. oktobra t. l. tele-

fonska centrala z javno govorilnico, za krajevni in medkrajevni promet.

— **Razširjenje selške službe v Krški vasi.** S 1. novembrom t. l. se je razširilo pri poštnem uradu Krška vas dostavljanje poštinih pošilk po selakom pismonoši na popisi kraj Velike Malence. Dostavitve pošilk v Velike Malence vsak ponedeljek in petek.

— **Preselitev poštne urada Ljubljana 4.** S 1. novembrom 1921 se preseli poštni urad Ljubljana 4, ki je bil do sedaj na Starom trgu št. 84, v poslopje poštnega ravnateljstva na Sv. Jakoba trgu št. 2 (bivša Virantova hiša) in se bo imenoval »Ljubljana 4«. Dosedanji poštni urad Ljubljana 3 na Vodnikovem trgu se bo imenoval od 1. novembra t. l. dalje »Ljubljana 4«.

— **Poštni urad Ljubljana 8** se je preselil iz svojih dosedanjih prostorov v nove prostore v isti hiši. Vhod je iz Kopitarjeve ulice. Obenem pa pripominamo, da se imenuje ta urad od 1. novembra t. l. naprej poštni urad Ljubljana 4.

— **Razpisane tobačne trafike.** Do dne 8. novembra so razpisane tobačne trafike v nastopnih krajih: v Spodnji Hudinji št. 71 v celjskem davčnem okraju; v davčnem kraju Laško; v Laškem številka 109, v Laškomu št. 2 in pri Sv. Lenartu pri Trbovljah št. 124; v Remniku št. 8 in 93 v marenberskem davčnem okraju (oba trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v mariborskem davčnem okraju: v Dobrovah št. 29 in v Selnici ob Muri št. 14; v ptujskem davčnem okraju: v Siskolah št. 31, v Stoperah št. 27 in 50 (oba trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v Stražah št. 2 v slovenjegraškem davčnem okraju; v Krembergu št. 34 in 88 v davčnem okraju Sv. Lenart; v davčnem okraju Murska Sobota: v Murski Soboti št. 234 in 356, v Hodošu št. 51 in 53, v Prtočah št. 27 in 32 ter v Prtočah št. 85 in 100 (po dve in dve zadnje naštetih trafiki se združita v eno samo novo trafiko). Natančnejši razpis trafik je objavljen v »Uradnem Listu« št. 130.

— **Najlepše knjige.** slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske in angleške izposoja vsak delavnik od pol 6. do pol 8. zvečer šentjakobska napredna knjižnica, Vožarski pot 2, koncem Florjanske ulice, elektronično postajališče. Kupujejo se knjige po najvišji ceni. Vstop v knjižnico vsakomur prost.

— **Služba okrožnega zdravnika.** Zdravstveni odsek za Slovenijo razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Podčetrtek. Glej razpis v Uradnem listu!

— **Zrofesor Zolaker se je vrnil** in zopet redno ordinira od dveh do treh popoldne.

— **Poroka.** G. Ivan Brunner, trgovec v Celovcu, se je poročil z gđ. Elzo Kraljevo v Ljubljani. Bilo srečno!

— **Sodba ameriškega Slovenca o našem demokratizmu.** V »Glasu Naroda« priobčuje neki ameriški Slovenec svoje vtise s potovanja po Jugoslaviji. Med drugim piše: Seznanim sem se tudi s pravim demokratizem življenjem v raznih slojih prebivalstva. Nekoč sedim na Bledu, in blizu mene je sedelo kakih 15 oficirjev, med njimi dva generala, polkovnik in manjši oficirji; prav dobro so se med seboj razumeli in delali šale ter bili pravi prijatelji. Po kosilu je pripeljal prosti vojak avtomobil pred hotel in pristopil k mizi oficirjev ter naznanil: »Javljam, gospod general, avtomobil je pripravljen.« General ga lepo vpraša: »Ali si več ručal?« »Da,« mu odgovori vojak. Kdaj prej v stari avstrijski vojski se je zmenil kak višji častnik za navadnega vojaka, ako je prej kaj jedel, preden je službo nastopil! Ta prizor mi je izredno ugajal. Res je pa tudi, da se čestokrat slišijo pritožbe, kako slabo postopajo z vojniki po raznih krajih, a to je vedno bilo v tej branži. Dostikrat se pa dobe ljudje, ki so iz rojstva surovine, pa tudi taki, ki so skrajno trmasti in nočejo ubogati povelja, ko si misli: kaj mi boš ti zarukanec zapovedoval! In tako nastanejo kazni in šikaniranje.

— **V Celju je v soboto umrl** ondotni opat Fran Ogradi. Pokopnik je dosegel visoko starost 85 let. V Celje je prišel kot naslednik nemškutarskega opata dr. Wretschka, zato je imel sprva zelo težavno stališče. Bil je naroden mož, ki se je le nerad vmešaval v politične borbe, zato je vžival ugled in spoštovanje v vseh krogih. Rojen je bil v Gornjem Gradu. Bodí mu ohranjen blag spomin.

— **Smrtina kosa.** V Kranju je umrla učiteljica gđ. Justina Lukovčak, v škofiji Liki gđ. Ema Krenner, v Ljubljani pa domobranski evedenčni nadoficijal g. Avgust Pokorn, star 62 let. Bodí jim blag spomin!

— **Nov list.** V Ljubljani je začel izhajati nov list »Delavske novice«. Izdaja ga g. Emil Štefanovič. »Delavske novice« so osebno glasilo g. Štefanoviča, ker se otrešajo tega glasila tako narodni socialisti, kakor socialisti demokrat. Novi list je muha enodnevnik, ki najbrže ne doživi niti svoje druge številke.

— **Zabave, veselice, plesi** itd. Mestni magistrat opozarja, da občin-

skih pristojbin in veselicega davka od plesov in veselij v bodoče iz načelnih vzrokov pod nikakim pogojem ne bode odpisaval, vsled česar so slične prošnje za odpis popolnoma brezpredmetne.

— **Velik vliom v Domžalah.** V trgovino Menard v Domžalah so neznani vlomilci ponoči 29. oktobra vlomili in odnesli velike množine raznega manufakturnega blaga v skupni vrednosti 100.000 K.

— **Kandidat smrti.** Nekd. France T. delavec, je nad vse čuden kandidat smrti. S samokresom si je hotel tekom večerajšnega dneva končati življenje. Najprej na Rožniku. Tu je proti sebi štrikrat nameril samokres, vedno mimo, ker »žal mu je bilo umreti«. V Trubarjevem parku je kar trikrat streljal, vedno zaman, ker leno je zavlekel. Kandidat smrti pa je tako nerodno streljal, da je okrožal varnost pasantov. Stražnik ga je odvedel na stražnico. Zaprl so ga.

— **V pojasnilo.** Naprošeni objavljamo, da gđ. Ana Strupl, stanujoča na Vidovdanski cesti št. 14, ni identična z ono Ano Strupl, ki je nekemu gospodu na Sv. Petra cesti odnesla velike množine perila.

— **Priporočljiv delavec.** Momčilo Stojković je na Viču poveril svojemu tovarišu Joci Pavloviču razno perilo v vrednosti 600 K. Ogoljunal je tudi druge delavce za razne zneske.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča Ljubljani.

Drama:

Sreda 2. novembra: Oča. E. Četrtek, 3. novembra: Pešar strasti. Izven.

Petek 4. novembra: Ljuboznan. D.

Opera.

Sreda 2. novembra: Boris Godunov. C. Četrtek, 3. novembra: Vaška šola. Šeherazada. D.

— **Is gledališke pisarne.** Zaradi nenadnih zaprek se vprizori nocoj v dramskom gledališču namesto drame »Oče za abonement E« komedija »Kozarec vođec za isti abonement.

— **Jugoslovenski tečaj na Columbia University.** Veliko newyorško vseučilišče, Columbia University je ravnokar izdalo učni program svojega slovenskega oddelka za šolsko leto 1921/1922. Slovenski oddelk (Slavonic Department) je bil dosedaj pod vodstvom znanega slavista prof. John D. Prince, ki je bil nedavno imenovan za ameriškega poslanika v Danskem. O jugoslovenskih predmetih predava prof. dr. Milivoj S. Stanovjevič. Isto so: dva tečaja za pouk srbo-hrvatsčine, eden začetni in drugi nadaljevalni, vsak po dve uri na teden; nadalje predavanja o moderni jugoslovenski kulturi vsak petek od 7. do 8.40 zvečer. Vsakdo sme obiskovati te tečaje proti plačilu predpisane vpisnine.

— **Njiva.** št. 15/16 je pravkar izšla na 48. straneh. Dobiva se po vseh knjigarnah in v upravi v Prešernovi ulici št. 54 (nasproti pošti). Naročniki se razpošilja po pošti danes in jutri. Vsebine te velenimive in aktualne številke je: 1.) »Kralj Peter I. 2.) K.: »Opozicija. 3.) Franca Veber: Anton Mahnič. Donesek k zgodovinski kritični reviziji filozofije pri Slovincih. 4.) Metod Dolenc: Edinstveno kazensko pravno postopanje v naši kraljevini. 5.) Rado Kušej: Verska pripadnost otrok in verski pouk v šoli ter naša časna pokrajinska uprava. 6.) Maks Obersnel: K položaju naše železne industrije. 7.) Omega: »Paragraf« (129 b in 206 k. z.). Listek: Alojzij Gradnik: Dva soneta iz cikla »Tolminski punkti.

— **»Trije labodje«.** Z ozirom na številna naročila na našo elitno umetniško revijo »Trije labodje«, ki prične izhajati pod uredništvom Antona Podbevška, Josipa Vidmarja in Marija Kogojca, decembra t. l. s leposlovno, glasbeno in slikarsko prilogo, sporočamo, da bomo odpisali položnice ob enem z revijo. Posamezna številka bo stala okoli 40 K. Naročila, rokopisi in publikacije se naj pošiljajo na uredništvo oz. upravnništvo na Starom trgu 3/II. Ljubljana.

— **»Novi rod«** (julij 1921). Vsebine: Ks. Meško: Otroci in čebelica — J. Lovrenčič: Par ugank. — K. Širok: Polž gre. — Fran Milčinski: Zgodbe kraljeviča Marka. — Slika — R. K.: Iz naše zgodovine II. — Slika. — Ant. Batagelj: Srbsko otroško kolo. — Fr. Bevk: Naše živali. — Fr. Požarnik: Rusko narodno blago. — Pouk in zabava. Kotiček malih. — (Avgust 1921.) Čika Jova. Al. Gradnik: Zlostni mišek. Silvin Sardenko: Vsilenec; Kare Širok: Polž pojde na Dunaj; Fran Milčinski: Zgodbe kraljeviča Marka; Slika; Zvonimir Kosem: Ofelia na morju; Ant. Batagelj: Smarnice; Slika; Fr. Bevk: Jurček pasel krave tri; Ivan Zorec: Pravljica; Ksaver Meško: Stara priča; Andersen: Li-pah; Kraljična na grahku; Pouk in zabava; Kotiček malih. — (Septem-ber 1921.) Fr. Bevk: Naš sejem; Franjo Roš: Sirota Mana; Karel Širok: Polž gre na pašo; Fran Milčinski: Zgodbe kraljeviča Marka; Slika; Cvetko Golar: Tam po Krasu; Marija Kmetova: Skrb; Koro Širok: Kačji pastir; Cvetko Golar: Knj, pri in rožiček; Slika; Čika Jova — Al. Gradnik: Učencem; Fr. Bevk: Naše živali; Fran Žgur: En dva tri; Pouk in zabava; Kotiček malih.

Najnovejša poročila.

KRALJEVA PRISEGA.

— **Beograd 2. nov. (Izv.)** Kralj Aleksander priseže v soboto ob 11. dopoldne narodni skupščini na ustavo.

Akcija proti Albaniji.

PORAZ ALBANCEV.

— **Podgorica, 2. nov. (Izvir.)** Vesti, da so naše čete Albance popolnoma potisnile iz naših obmejnih krajev ter jih pognale v beg, so napravile na tiransko vlado zelo mučen vtis. Tiranska vlada je bila do tega dne popolnoma prepričana in zasigurana, da si ji bo posrečilo s svojimi albanskimi četami vzdržati dosedanje pozicije, da tako poslaniška konferenca reši vprašanje albanskih mej v prilog tiranski vladi. Albanska vlada koncentrirala v svo naglo vse razpoložljive vojne sile proti našim postojankam, da mogoče reši, kar bi se moglo rešiti.

AKTIVNO SODELOVANJE ITALIJE V ALBANIJI.

— **d Beograd, 31. oktobra.** »Tri-buna« javlja: Aktivno sodelovanje Italije pri albanskih napadih na naše ozemlje je vedno bolj očitno. Italijanske ladje prevažajo albanske čete, orožje in municijo in sploh se Italijani vedejo napram Albanem kot zavezniki. Pred petnajstimi dnevi je italijanska ladja »Brióni«, ki vozi iz Valone v Drač, izkrcala veliko četo oboroženih Albancev na naši meji v bližini Skadra. Pred nekaj dnevi je ista ladja transportirala albanske čete. Italijanska ladja, ki vozi na progi Krk — Patras, je že večkrat prevažala municijo iz Valone v Drač.

VSE STRATEGIČNE TOČKE ZASEDENE.

— **Rim, 1. novembra.** Italijanski listi poročajo, da so jugoslovenske čete dni priče splošno ofenzivo proti Albaniji in so zasedle vse strateško važne točke. Jugoslavija hoče imeti proti Albaniji varne meje.

— **Skader, 2. novembra. (Izv.)** Z ozirom na kritični položaj albanskih čet na naši meji je bila izvršena rekonstrukcija tiranske vlade.

— **Skader, 2. novembra. (Izv.)** Nova tiranska vlada je takoj odredila popis vsega prebivalstva Albanije. Zelo stroge so odredbe glede popisa vojaških obvezancev v starosti od 20 do 26 let. V Skadru se je že začel popis prebivalcev.

DEMONSTRACIJE V SIBENIKU.

— **Sibenik, 1. novembra. (Izv.)** V ponedeljek popoldne so klerikalci in komunisti sklicali shod dalmatinskih zemljoradnikov. Na tem shodu so nameravali protestirati proti povišanju trošarin na vino, ob enem pa tudi vprizoriti nekako politično demonstracijo proti sedanji vladi. Zborovanja politična oblast ni dovolila in je zborovalce pozvala, naj se razidejo. Klerikalni in komunistični kolovodje pa so peljali množico pred občinski urad, potolkli tam stoječega orožnika in vdrli v občinsko pisarno. Tam so razmetali vse spise ter demolirali pisarno. V svrhu vzpostavitve reda in miru je moralo trojništvo rabiti orožje. Bilo je več oseb lahko in težko ranjenih. Glavne voditelje so aretirali. Dva oddelka vojaštva sta bila pozvana v ojačenje orožništva. Sedaj je mir.

POLOŽAJ V BOLGARIJI. — ZAHTEVA PO DITAKTURI.

— **Sofija, 2. nov. (Izvir.)** Vlada vodi z vso intenzivnostjo preiskavo proti morilec ministra Dimitrova. Dosedaj ni pozitivnih uspehov. V vladnih krogih so prepričani, da je atentat organizirala makedonska četaška skupina Todora Aleksandrova. V Kjustendilu in v bližnjih okrajih je stopil v veljavo vojaški vojni zakon.

— **Sofija, 2. nov. (Izvir.)** Z ozirom na rovarjenje nekdanjih Ferdinandovih pristašev in komunistov, z ozirom na resnost notranjepolitičnega položaja v Bolgarski zahtevajo skoro vse krajine in okrožne organizacije kmetijske stranke, da Stambolijski uvede diktaturo.

MADŽARSKÉ TOLPE SE VEDNO OB AVSTRIJSKI MEJI.

Velika avtomobilna nesreča.

— **d Dunaj, 1. novembra.** Uradno se objavlja: Gibanje tolpe ob nižjeavstrijski in štajerski meji je postalo zadnje dni precej bolj živahno. Snoci so napadle tolpe našo predstražo severozahodno od Friedburga na Štajerskem, na kar so odpisali predstraži ob štirih zjutraj na pomoč tovarni avtomobil z oddelkom alpskih lovcev. Na cesti pri Pinggau je zavozil avtomobil v brzolajni drog, se prevrnil in pokopal vojake pod seboj. Bilo je devet mrtvih in sedemnajst ranjenih. Žrtve so prepehali v Hartberg. Snoci smo ustrelili dva oborožena Madžara, ki sta napadla naše oddelke na štajerski meji, enega pa smo uleli.

— **Gradee, 2. nov. (Izvir.)** O napadih madžarskih tolpe ob štajerski meji in veliki nesreči pri Hart-

bergu javljajo naslednje podrobnosti: V noči 1. novembra so močne madžarske tolpe pri Friedbergu ob štajerski meji napadle avstrijske straže. Ob 4. zjutraj so iz Hartberga v avtomobilu hiteli na pomoč alpski lovci. Pri Pinggau so se pri avtomobilu raztrgale gonilne verige. Avtomobil je vsled tega na železniškem križišču zdrsnil v 10 metrov globok obcestni jarek. Na mostu je obelžalo 9 mož mrtvih, 14 težko in 3 lahko ranjenih. Ranjence so večeraj popoldne pripeljali v Gradec.

KONFERENCA V PORTOROSE.

— **Portorose, 1. novembra.** Konferenca je izbrala tri odseke, prvi za gospodarska, drugi za poštobrožavna in tretji za prometna vprašanja. V prvem odseku je predsednik finančni ravnatelj Lucioffi, podpredsednik so dr. Rybač. Sierlinger in Sarola, v drugem predseduje kom. Greborio, v tretjem se bodo predsedniki vrstili po turnusu. Odseki imajo na razpolago stalnega tajnika, Italijana. Tako so si Italijani prilastili vodstvo konference.

ITALIJANSKI PARLAMENT.

— **Rim, 1. novembra.** Italijanski parlament se sestane v času od 15. do 25. t. m.

GORKIJ UMIRA?

— **Pariz, 1. novembra.** Maksim Gorkij je odšel pred nekaj dnevi v Finlandijo in se nahaja v Helsinkforsu, bolan na smrt. Baje je njegovo stanje zelo opasno.

Borza.

— **Zagreb, 2. nov. Valuta.** Dolarji 309—314. Devize: Svica 5800—5875, Pariz 2160—2300, Praga 300—302.

— **Beograd, 2. nov. (Izv.)** Valuta: dolar 77, marke 45. Devize: London 310, Milan 320, Budimpešta 9.75.

Sokolstvo.

— **Telovadno društvo Sokol v Ljubljani** vabi vse članstvo (člane in članice) in naraščaj (gojenke in gojence) k predavanju, ki se vrši v četrtek, dne 3. novembra ob 8. zvečer v telovadnici v Narodnem domu. Predava br. B. Kajatelj: Cilj sokolskih teženj. Udeležite se v mnogobrojnem številu. Vabljenjo je tudi članstvo bratskih društev.

— **Telovadno društvo Sokol v Mostah** naznanja, da je za 6. novembra t. l. naznanjeni izredni občni zbor preločen na nedoločen čas. Odbor.

— **Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Mostah** se zahvaljuje bratu Eliji Predoviču za društvu podarjenih 1000 K povodom sklepanja pogodbe z državo Zrečarino z željo, da bi našel obilo posnemovalcev, da se čimprej dvigne v Mostah potrebna zgradba našega doma.

Društvene vesti.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Trbovljah.** 29letni občni zbor ženske in moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trbovljah bo v nedeljo, dne 6. novembra ob 16. popoldne v biljardni sobi gostilne ge. Fortv v Trbovljah na Vod. — Spored: 1. Poredav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo rač. pregledovalcev. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. — Odbor.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** nadaljuje s predavanjem: Utiis potovanja po Srbiji, predavatelj g. Črnaogaj — v petek, dne 4. novembra t. l. ob 20. v šoli na Ledu ni. Točno in polnoštevilno! F. Skulj.

— **Cevljarska zadruga za Ljubljano** in okolico vabi gg. člane na sestanek, kateri se vrši v četrtek 3. nov. točno ob 7. zvečer v gostilni g. Mrakla, Rimska cesta 4. Za sestavo cenika se prosi, da se vsi člani sestanka udeležijo. — Koncert v Črnomlju, dne 7. nov. t. l. Koncertirata oddelke moškega zbora »Ljubljanskega Zvona« iz Ljubljane in operni pevec g. Leopold Kovač. Na vzporodu so starejši in novejši skladbe naših popularnih skladateljev. Opozorjamo Belokranjce na to lepo pevsko prireditve in vabimo, da se je udeležijo!

Raznošterosti.

• **Atentat na nemškega socialističnega poslanca.** Iz Monakovega javljajo, da je 26. m. m. na večinskem socialističnem poslancu A. uerja neznan zločinec ustrelil dvakrat iz revolverja, ko je poslanec šel iz hiše strokovne organizacije. Strela nista zadela. Auer je poslednje dni dobil grozilna pisma, v katerih se mu je pretilo z isto usodo, ki je doletela Kurta Eisnerja.

Polzvedba.

— **Izgubila se je dameka ura** od Sv. Križa do Gosposvetske ceste. Pošteni najditelj se prosi, da jo odda proti primerni nagradi v gostilni Novi svet sobariel.

Kaj je Eisnerid — to se zna!
Lekarnar Feller — Stabica.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podražaj.

Vplačana delniška glavica
K 30.000.000—

SLOVENSKA BANKA

Telefon št. 567

Čekovni račun 12205

Ljubljana, Krekov trg št. 10, nasproti „Mestnemu domu“.

Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Gospodična

7853

večja slovenske in nemške stenografije in stroje, isče primerno službo. Naslov pri upravi Slov. Naroda.

Stare kovine

(medenina, baker, aluminij, nikelj) kupuje po najvišjih cenah trgovina z železno **Bronzik & Fritsch**, Ljubljana, Cankarjevo nabr. št. 1. 6917

F. Jurásek
upravitelj glasbenih
v Ljubljani
Wolfova 12.

Iskrujem ugaševanja ter popravljam glasbenice in harmonije specialne stroje, točno in cenno.

Modni atelje.

Priporočam se slavemu občinstvu za izdelovanje najmodnejših civilnih in športnih oblek. Priznana dobra in točna posrežba, prvovrstno delo, solidne cene. **Ivan Kersnik**, Resljeva cesta 1/1 desno. 7144

Parketne deščice

iz slavonskega hrasta dobavlja v vsaki množini in poklada na ceneje
Tel. št. Jos. R. Puh Tel. št. 513.
Ljubljana, Gradaška ulica št. 22.

Ivan Zakotnik, mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46. — Telefon številka 379.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrižja za palače, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje, itd.

Gradba lesenih mostov, Jezov in mlinov.

Parna žaga, tovarna furnirja.

„ORIENT“

država z o. z. preje
Brata Eberl in Jančar & Co
Ljubljana, Miklošičeva o. 4.
nasproti hotela „UNION“.

Odida se deklica

eno leto stara, samo čez dan. Vpraša se v upravi Slov. Naroda. 7842

Proda se

z proste roke več sto vagonov bukovega in smrekovega lesa za drva in ogelje iz večjega gozdnega kompleksa na Gorenjskem, pol ure od postaje. Ponudbe pod „Drva in ogelje 7850“ na upravo Slov. Naroda. 7850

Pozor, trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej imam v veliki zalogi; tudi lepe velourne klobuke. **Franjo Čerar**, tovarnar v Stobu, pošta Domžale. Tovarna je oddaljena 7 minut od postaje Domžale. Cene primerno nizke, posrežba točna. V popravilo se sprejemajo pri Kovarčevič i Trikan, Prešernova ulica 5 na dvojišču desno, vsako sredo, ravno tako se oddajajo samo vsako sredo.

Motorno kolo z vozičkom

znamka FN, 4 cilindre, 7—12 HP, 3 hitrosti, pogon na kardan, prosti tek, **Zenith razplinjač, Bosch magnet** itd., pokrit voziček v najboljšem stanu, z rez pnevmatik, se po jako nizki ceni proda. Na ogled in popravilo pri **Jos. Moravec**, Maribor, Slovenska ulica 6. 7831

Zenitna ponudba!

Premožen, vdovljen starejši industrijalec bi se ženi z damo, staro okrog 35 let. Ponudbe s slike pod „Industrijalec 7838“ na upravo Slov. Naroda. Diskrecija z jamčena. 7838

Rezanje drv

z motorno žago ter dobavo drv, vsako množino dostavljeno na dom, priporoča **Lud. Herdšič**, Ahacijeva cesta 10, (Trnavska postaja tu. Petra tiskar), 6982

30 tisoč kron

imam na razpolago za prvo vključbo na nepremičnino. Ponudbe pod „Nepremičnina 7846“ na upravo Sl. Nar. 7846

Kuharica

poštena in dobra, se išče k boljši rodbini na deželo. Ponudbe pod „Kuharica 7845“ na upravnštvo Slovenskega Naroda. 7845

Pozor!

išče se kompanjon s kapitalom od 300—500.000 K za novo ustanovljeno družbo z lesno industrijo. Ponudbe pod „Lesna družba 7844“ na upravo Slov. Naroda. 7844

Voščilo k imendanju

gospodu **Karlu Cibcu**.

(Pevka opekvenega zbora) — Kontovelj, Trst. 7618

Enodružinsko hišo

ali malo vilo v Ljubljani ali na periferiji v svrhu takojšnje vselitve kupim. Ponudbe pod „Stanovanje 7849“ na upravo Slov. Naroda. 7849

Kot kompanjon

s kapitalom 200 do 250.000 K vstopim v dobro vpriprano lesno trgovino, ali kot družbenik k začetniku te stroke. Ponudbe pod „Izvržen 7848“ na upravo Slov. Naroda. 7848

Kompletna sobna oprava

(v okusnem stilu) 7860

Obstoječa iz postelje, omarice, 2 omar, mize, pisalne mize, knjižne omare, mize, več stolov in foteljev, salonske omare in toaletnega zrcala, se radi od potovanja **takoj proda**. Vpraša se vila Velkaverh, Komenskega ulica 7.

Ugodna prilika za nakup žice.

Imam pol vagona žice žgane št. 22 po jako nizki ceni za oddati. Imam tudi ca 2 vagona napol sladkega sena po ugodni ceni na prodaj.

Kupim vsako množino lenega suhega bukovega ogelja ter bukove in hrastove prage. Cenjena naročila in ponudbe je poslati na

Franjo Drobnič
trgovec, Laško.

Blagajna Wertheim

stoječa, v najboljšem stanju se proda. Več: **Martin Drame**, Sv. Jakob nabrežje 29. 7847

Kupijo

se lepe in velike lističe kože. Pismene ponudbe pod „L. L. 7839“ na upravo Slov. Naroda. 7839

Kupus

u glavicama, strov, nudi na višje vagona ob vagon Bačka. 440 kruna 100 kila. **Soco Kostić**, Masarikova 13, Novisad.

Proda se

dobro ohranjene moderne damske obleke, kostume, bluze velikost 11, čevlje št. 39, moške obleke srednje velikosti, žimki otroški mornarski plašček za 4 leta. Ogleda se samo do nedelje tega tedna. **Pavlič**, Nunska ul. 3.

Spedijska firma

Ludovik Ševar, v.d. na Rakeku izvršuje točno in najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarjenje. 2535

ŽIMA.

Zimo za žimnice vsake vrste v vsaki množini izdeluje in prodaja po najugodnejših dnevniških cenah trdka **Lovro Ječeta** v d. v. v. **Žimo** preja, **Strazišče** pri Kranju. Vzorci na razpolago in na zahtevo poštnice prosti. 6544

Sveže baterije in karbidne svetiljke

priporoča **Ign. Vok**, Ljubljana, Sodra ulica št. 7.

Profesorica Glasbene Matice

Margareta Lisenco (z naslovom svobodne umetnice petrogradskega konservatorija) daje ure v godbi (klavir). Stanuje v hotelu Tivoli 30. Sprejema od 9. do 11. dopoldne. 7814

Trgovski lokal

z vso opremo v prometnem kraju ob glavni cesti in kolodvoru se da v najem samo trgovcu, kateri ima namen voditi obsežno trgovino. Natančnejša pojasnila daje **Katarina Panec** gostilna, Gradac, Belokrajina.

Prva jugoslov. barvarija, krznarstvo in strojarnica

P. Semko, Ljubljana, Glince 230. Sprejema **matice** kože v barvo kakor vsa v to stroko spada oča dela. Delo prevzemam v trgovini čevljev **Gradišče št. 10.**

Kupijo se:

vsakovrstni stroji in orodje tudi že rabljeni za mehanično stroko. Šivalni, pisalni in razni stroji, dvokolesa. **F. Batjel**, Ljubljana, Zvonarska ulica št. 1. 7885

Družabnika

veščega v manufakturni stroki, se išče. Ponudbe z napovedjo kapitala pod „Trgovca“ na poštni predal 124, Ljubljana. 7828

Išče se

knjižničarja in korespondentkinja, vešta slovenskom in nemškem, po možnosti tudi hrvatskom jeziku, za **industrijsko podjetje v Zagrebu**. Nastop službe takoj. Ponudbe slati na: **I. Šutej**, Zagreb. 7827

Med. univ. dr. France Toplak

ženski zdravnik in porodničar, bivši večletni sekundarji dež. bolnice v Ljubljani, elve-operater vsučiliške ginekološke in porodniške klinike prof. Pithe v Pragi, ord. od 11.—12. in od 2.—4. (razven ob nedeljah in praznikih) — **Maribor**, Glavni trg 18. 7667

Zenitna ponudba.

Mladenka, trgovsko naobražena, stara 23 let, revnega stanu, zelo pridna in varčna, priključive zunanosti, lepe preteklosti, želi znanja s trgovcem, kateri ne gleda na bogastvo marveč na pridne roke. Vdovci niso izključeni. Tajnost zadržana. Le resne ponudbe pod „Sreča 7831“ na upravo Slovenskega Naroda. 7831

Kostanjeva drva

Obvezne ponudbe pod „Kostanj/7841“ aa uprav. Slov. Naroda. 7841

Parketne deščice

hrastove, bukove parjene, brodske pod in vsakovrstne rezan les lastnega izdelka nudi po najnižjih cenah

Ivan Šiška, tovarna parketov in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ul. 4.

Kupuje rezan les v deblih v vsaki množini, kakor tudi gozdne parcele. — Sprejema les v razenje na polnojarjenik po naročilu.

Oglas.

Ministarstvo Vojno i Mornarice - Artilersko Tehničko Odelejenje - Remontski Odelek - nabaviče direktnom pogodbom i to:

- a) Konja za teška artileriju 863.
- b) Konja za teška artileriju 318.
- c) Volova tegleči 575.

Uslovi se mogu videti svakog radnog dana od 8 — 12 i od 15 i po do 19 i po časova u Artilersko Tehničkom Odelejenju Ministarstva Vojnog i Mornarice - Remontski Odelek.

Zaintersovana lica treba do 15. novembra tek. god. do 11. časova da podnesu pismenu ponudu snabdevenu se dva dinara taksenom markom.

Iz Kancelarije Ministarstva Vojnog i Mornarice - Artilersko Tehničko Odelejenje A. R. Br. 4267 28. oktobra 1921 god. U Beogradu.

Stroje za žage

Estator — Alstötting

dobavlja brzo po najnižjih tvorničkih cenah

„ALAT“ d. d. Zagreb, Gajeva ulica 59.

Lokomobile

Assmann & Stockder, Cannstatt

dobavlja brzo po najnižjih tvorničkih cenah

„ALAT“ d. d. Zagreb, Gajeva ulica 59.

Dva posrežena obročila.

Žalostnim srcem javljajo podpisane rodbine vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je njihova hči, sestra, teta ozir. nečakinja, gospodična

Ema Krenner

po požrtvovalnega dela polnem življenju, ki ga je prebila v hiši Alojzija Krennerja, prev. dena s svetlimi zakramenti za umirajoče v 58. letu svojega življenja danes mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se vrši v četrtek, dne 3. novembra ob 3. popoldne iz hiše žalosti v Škofiji Loki na Spodnjem trgu št. 57.

Škofja Loka, dne 1. novembra 1921.

Rodbina Alojz Krenner. — Rodbina Amalija Krenner.

S potrjim srcem javljamo prijateljem iz znancom tužno vest, da je Vsemogočni poklical našega preljubega in nepozabnega soproga, svaka in strica, gospoda

Augusta Pokorna

domobranskega, evidenčnega nadoficijala

po dolgem, hudem trpljenju in previdnega s tolažili sv. vere v 83. letu njegove starosti v ponedeljek ob pol 10 uri dopoldne v boljšo večnost.

Pogreb blagega pokojnika bude v četrtek, 3. t. m. ob dveh popol. iz mrtvašnice dež. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 2. novembra 1921.

Žalujoča soproga **Alojzija**,
svakinja in nečakinja.

Vsemogočni je poklical k Sebi danes zjutraj ob pol 2. našo nad vse ljubljeno

Justino Lukovšek

nečakalno v Kranju.

Zemeljske ostanke nepozabne hčere in sestre bomo spremlili v četrtek popoldne ob 4. uri k večnemu počitku na tukajšnje pokopališče.

KRANJ, dne 2. novembra 1921.

Globoko žalujoči ostali.

RAZGLAS.

Poštno ravnateljstvo v Ljubljani bo v ponedeljek dne 14. novembra t. l. ob 9 uri dopoldne v prostorih gospodarskega urada poštne ravnateljstva „Tonhalle“ Kongresni trg št. 9 prodalo na javni dražbi pol vagona škartnih spremnic, ki imajo radi znamk precejšnjo filatelistično vrednost.

Izlicitirano ceno in kolkovino po lestvici III. je plačati takoj. — Za odvoz spremnic skrbi kupec sam.

Če bi se dražbe vdeležili manj kot trije dražitelji se bo ista vršila dne 21. novembra t. l. ob vsaki udeležbi,

V LJUBLJANI, dne 26. oktobra 1921.